

FAIRTRADE
FINLAND

Reilu kauppa Suomessa 2024

**IHMISOIKEUKSIEN
EI PITÄISI OLLA
KAUPAN.**

FAIRTRADE

Reilu kauppa menestyy yhteistyöllä

Vuonna 2024 Reilu kauppa saavutti merkittävän virstanpylvään: tuotteita on ollut saatavilla Suomessa jo 25 vuoden ajan. Tänä aikana Suomesta on kasvanut yksi Reilun kaupan vahvimista markkinoista – tunnettuutemme on maailman huippuluokkaa, ja suomalaiset kuuluvat aktiivisimpiin Reilun kaupan tuotteiden käyttäjiin. Reilu kauppa ry on kasvanut Suomessa myös tärkeäksi yhteiskunnalliseksi vaikuttajaksi, jonka työ näkyi vuonna 2024 jopa EU-tason yritys vastuusääntelyssä.

Samalla kun Suomen Reilu kauppa ry on edistänyt Reilua kauppaa Suomessa ja Baltian maissa, siitä on tullut kokoaan suurempi tekijä myös Reilun kaupan kansainvälisessä yhteistyössä: verkoston globaalia ihmisoikeustyötä johdetaan nykyään Suomesta käsin. Olemme tuoneet perinteisen sertifioinnin rinnalle myös täydentävän ohjelmamuotoisen työn, jota rahoitetaan julkisin kehitysyhteistyövaroin. Tässäkin työssä Reilu kauppa ry on Reilun kaupan globaalissa verkostossa suunnannäyttäjän roolissa.

Reilun kaupan tuotteiden myynti kehittyi juhlavuonna kaksijakoisesti. Vaikeasta taloustilanteesta huolimatta osassa tuoteryhmistä myynti kasvoi, mutta heikentynyt tarjonta johti joidenkin tuotteiden kohdalla myynnin laskuun. Toisaalta, kun tarjonta pysyi normaalina, tuotteille riitti kysyntää. On erityisen ilahduttavaa, että kysyntä on säilynyt vahvana: kun sertifioituja tuotteita on saatavilla, kuluttajat valitsevat edelleen mielellään reilumman vaihtoehdon.

Suurin työ Reilun kaupan puolesta tehdään toimitusketjun alkupäässä. Viljelijät ja viljelmien työntekijät ponnistelevat päivittäin, jotta tuotteet päätyvät markkinoille ja suomalaisilla on mahdollisuus valita tarkasti valvottujen kriteerien mukaan tuotettuja vaihtoehtoja. Viljelijät ja työntekijät ovat valinneet Reilun kaupan elättääkseen itsensä ja perheensä omalla työllään ja voidakseen itse päättää tulevaisuudestaan.

Toimitusketjun toisessa päässä taas ovat ne, jotka synnyttävät vastuullisemmalle kaupalle kysyntää – ja jotka lopulta valitsevat myös päättäjät, joilla on valta ohjata maailmankauppaa kohti oikeudenmukaisempia rakenteita. Reilu kauppa menestyy tulevaisuudessaakin, kunhan kaikki osapuolet toimivat yhdessä reilumman maailman puolesta.

Janne Sivonen
Reilu kauppa ry:n
toiminnanjohtaja

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot olivat 5 miljoonaa euroa (2023: 4,7 M€), joista lisenssitulojen osuus oli 1,0 miljoonaa euroa (2023: 1,2 M€) ja kehitysyhteistyön 3,5 miljoonaa euroa (2023: 3,2 M€). Ulkoministeriön tuki kehitysyhteistyölle oli 1,74 miljoonaa euroa ja Fairtrade Internationalin tuki ihmisoikeustyön osaamiskeskukselle 0,3 miljoonaa euroa.

Reilun kaupan myynnit 2024

Vuonna 2024 yleinen taloustilanne haastoi yhä sitkeästi Reilun kaupan myyntejä, vaikka kuluttajien ostovoima lähti vihdoin kauan odotettuun kasvuun. Suurin miinusmerkkinen muutos nähtiin Reilun kaupan banaanien myynneissä, jotka syöksyivät alkuvuonna johtuen valikoimapoistoista osassa kauppaketjuja. Banaanin myynnit alkoivat kuitenkin toipua hitaasti kohti loppuvuotta. Tämä sekä kuluttajatutkimuksemme osoittivat, että merkittävä osa suomalaisista kuluttajista haluaa valita Reiluja banaaneja ostoskoriinsa.

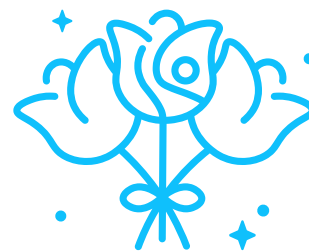
Viime vuoden menestystarina kirjoitettiin kukkien tuoteryhmässä. Jo valmiiksi laajasta jakelusta löytyvät Reilun kaupan kukat kävivät kaupaksi ennätyksellisen hyvin. Menestystä siivittivät erityisesti uudenlaiset ja innovatiiviset tuoteartikkelit ja vahva kampanjointi.

Kahvin maailmanmarkkinahinta kohosi vuonna 2024 pörssihistorian korkeimpiin lukemiin. Myös kaakaon hinnat olivat harvinaisen korkealla. Hintakehitys heijastui luonnollisesti näiden Reilun kaupan tuotteiden markkinatilanteeseen, eikä menekin kasvua ollut mitattavissa.

Kotimaiset luonnonmarjat ja niistä jalostetut tuotteet voivat hyvin olla jatkossa Reilun kaupan myyntiartikkeleita. Vuoden 2024 aikana Reilu kauppa loi Suomeen uuden historiallisen sertifiointin kotimaisia luonnonmarjoja varten osana alan yritysten kanssa käynnistettyä pilottihanketta.

Suomen ja Baltian maiden vuoden myynneistä kertyi viljelijöitä ja suurtilojen työntekijöitä suoraa hyödyttävää Reilun kaupan lisää yhteensä yli 2,3 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi iloitsimme Reilun kaupan brändin tutkitusti vahvasta asemasta – sillä on vankka suomalaisten tuki ja luottamus.

Suomen myydyimmät tuoteryhmät myynnin arvolla mitattuna olivat kukat, makeiset ja suklaapatukat, kahvit ja hedelmät.

Banana Bonus – kohti elämiseen riittäviä tuloja

Banaani on maailman suosituin hedelmä. Kiinnostus entistä vastuullisemmin tuotettuja banaaneja kohtaan on herännyt ympäri Eurooppaa. Reilun kaupan uusi Banana bonus -aloite tarjoaa yrityksille uusia mahdollisuuksia nostaa banaanityöntekijöiden ansioita kohti elämiseen riittävää tasoa.

"Yli puolet suomalaisista kertoo vastuullisuuden vaikuttavan heidän ostopäätökseensä. Erityisen tärkeää heille on, että tuotannossa on huolehdittu ihmisoikeuksista eikä ole hyväksikäytetty lapsityötä tai pakkotyötä. Kun vielä noin 70 prosenttia suomalaisista arvioi, että Reilun kaupan merkki vaikuttaa positiivisesti mielikuviin tuotteesta, voimme luottaa kulkevamme oikeaan suuntaan."

Heli Le
asiakkuusjohtaja

(Verian, 2024.)

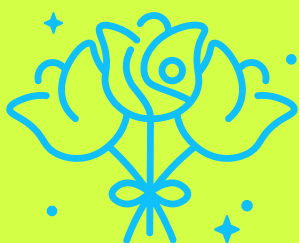
Paahdettu kahvi 1,28 milj. kg
-0,6 %

Banaani 8,5 milj. kg
-39,0 %

Kaakaopavut 2,2 milj. kg
-1,6 %

Kukat 60,4 milj. vartta
+5,8 %

Viini 764 500 l
-10,6 %

Raakapuuvilla (cotton lint)
272 000 kg
-12,5 %

Muut hedelmät 322 000 kg
-0,1 %

Hunaja 54 500 kg
+7,2 %

Kahvijuomat 138 000 l
-34,5 %

Tee 25 900 kg
-2,0 %

Pakattu sokeri 658 000 kg
-2,2 %

Onnistumisia Baltiassa haastavana vuonna

Reilu kauppa ry edistää Reilua kauppaa Suomen lisäksi Baltian maissa. Vuosi 2024 oli Baltian maissa haastava. Taloudelliset ja geopoliittiset vaikeudet ovat luoneet hintavetoiset markkinat. Suurin osa kuluttajista on tarkkoja rahankäytössään, ja yleinen kasvu on pysähtynyt. Uutiset uusista veroista sekä arvonlisäveron ja tuloveron korotuksista vuonna 2025 ovat saaneet sekä kuluttajat että yritykset varovaisiksi. Samalla esimerkiksi kahvin hinta on noussut viimeisen kahden vuoden aikana 50–60 prosenttia. Siksi on erityisen hieno uutinen, että Baltian maiden myynneistä kertyneen viljelijöille maksettavan Reilun kaupan lisän määrä kasvoi tässäkin ympäristössä 6 prosenttia. Myös puuvillan myyntivolyymit kasvoivat Baltiassa 20 prosenttia, kaa-kaon volyymit Liettuassa 22 prosenttia ja kukkien myynti Virossa 3 prosenttia.

Keskitymme Baltian maissa tietoisuuden lisäämiseen ja kampanjointiin yhdessä kumppaneidemme kanssa. Tältä osin vuodesta muodostui erittäin onnistunut. Olimme mukana järjestäjän tai osallistujan roolissa yhdessätoista tapahtumassa. Näitä olivat esimerkiksi erilaiset messut, seminaarit ja festivaalit, kuten Michelin-kokin esiintyminen kanssamme Riga Food -messujen päälavalla ja Baltian ja Pohjoismaiden suurimman Impact Day -vastuullisuuskonferenssiin osallistuminen. Järjestimme myös koulutuksia yrityksille, työpaikoille ja opiskelijoille.

Yhteistyö kumppaneidemme kanssa vahvistui, ja saimme iloksemme Viroon uuden puuvillatuotteiden lisenssinhaltijan, joka tuo Reilun kaupan puuvillasta valmistettuja vuodevaatteita Baltian ja Suomen markkinoille.

Reilun kaupan kuukauteen osallistui 49 koulua, mikä oli enemmän kuin koskaan aiemmin. Lähes puolet kouluista oli mukana ensimmäistä kertaa. Aktivoimme Mondo-järjestön kanssa yli 7 000 opettajaa ja oppilasta osallistumaan kuukauden aktiviteetteihin. Vuoden kohokohtiin kuului myös kenialaisten kahvinviljelijöiden vierailu Viroon, jonne he toivat tietoa ilmastomuutoksen vaikutuksista elinkeinoonsa.

Myydyimmät tuoteryhmät

Viro

1. Suklaat ja konvehdit
2. Kukat
3. Kuumat juomat
4. Jäätelöt ja sorbetit

Latvia

1. Suklaat ja konvehdit
2. Murot ja myslit
3. Keksit
4. Jäätelöt ja sorbetit

Liettua

1. Suklaapatukat
2. Keksit
3. Leivonnaiset
4. Murot ja myslit

"Kuluttajat ja yritykset ovat yhä tietoisempia ja kiinnostuneempia kestäväyydestä. Taloustilanne kuitenkin vaikeuttaa nopeita muutoksia toimitusketjuissa. Siksi on entistä tärkeämpää rakentaa liiketoiminta reilulle pohjalle alusta asti."

Jana Jesmin

asiakkuuspäällikkö (Viro, Latvia ja Liettua)

Uutta: Reilun kaupan sertifiointi kotimaisille luonnonmarjoille

Reilu kauppa ry lanseerasi vuonna 2024 marjapilotin, jonka tavoitteena oli laatia kotimaisille luonnonmarjoille Reilun kaupan kriteerit, joilla ratkotaan luonnonmarjojen poimintaan liittyviä ihmisoikeushaasteita. Pilottihankkeessa oli mukana koko luonnonmarja-alan toimitusketju.

Kriteerien laadintaprosessin aikana Reilu kauppa konsultoi laajasti yrityksiä, valtioiden viranomaisia ja kansalaisjärjestöjä. Myös poimijoita kuultiin sekä Suomessa että Thaimaassa. Osallistuneista sidosryhmistä 91 prosenttia tuki vahvasti tai osittain Reilun kaupan luomia kriteereitä.

Kriteerit Reilun kaupan luonnonmarjojen poiminnalle Suomessa julkaistiin kesällä 2024. Ne laadittiin yhteistyössä Teollisuusliiton, Rikosuhripäivystyksen ja Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin (HEUNI) kanssa.

Kriteereissä painotetaan reilua rekrytointia eli työntekijän matka- ja rekrytointikulujen jakamista marjayritysten ja toimitusketjun muiden ostajayritysten kesken. Reilu rekrytointi on linjassa Kansainvälisen työjärjestö ILO:n oikeudenmukaista rekrytointia koskevan aloitteen kanssa. Uudenlainen tapa rekrytoida poimijoita Suomeen vähentäisi merkittävästi pakkotyön riskiä

kotimaisella luonnonmarja-alalla, sillä poimijoiden ei tarvitsisi työskennellä ensin velkasuhteessa maksaakseen takaisin työnantajalleen aiheutuneet kulut. Kriteereissä vaaditaan myös poimijoiden kattavaa perehdyttämistä, marjayrityksen ja marjanpoimijan välistä työsuhteisuutta, turvallisia työ- ja elinolosuhteita sekä työntekijöiden oikeutta järjestäytyä.

Reilu kauppa uskoo, että uusi sertifiointi auttaa parantamaan luonnonmarja-alan monimutkaisista ja haastavaa tilannetta ja tekee ihmisoikeustyöstä läpinäkyvämpää. Nyt pallo on alan toimijoilla, sillä sertifiointi on toimeenpanoa vaille valmis. Reilu kauppa uskoo näkevänsä sertifioituja marjatuotteita kauppojen hyllyillä lähitulevaisuudessa.

Kuva: iStock

"Ihmisoikeushaasteet marja-alalla ovat monimutkaisia alan kausiluonteisuuden, poimijoiden haavoittuvaisen ja riippuvaisen aseman sekä kansainvälisten rekrytointiprosessien vuoksi. Reilun kaupan sertifiointi pureutuu suoraan ongelmien juurisyihin ja toimii vastuullisena suunnannäyttäjänä kotimaisella marja-alalla."

Grete Vaatmann

marjapilotin asiantuntija

Ihmisoikeuskampanja tavoitti miljoonat suomalaiset

Reilun kaupan viikkoa vietettiin vuonna 2024 syys-lokakuussa kahden viikon ajan. Kampanjamme *Ihmisoikeuksien ei pitäisi olla kaupan* tavoitti sosiaalisessa mediassa lähes miljoona suomalaista, ja sen digitaalinen ulkomainonta keräsi 232 000 näyttökertaa ja 6,3 miljoonaa silmäparia. Kampanja toi reilukauppa.fi-sivustolle 39 prosenttia enemmän kävijöitä ja lisäsi sivunäyttöä 53 prosenttia verrattuna edellisvuoteen.

Kampanjassa nostettiin esiin hyviä esimerkkejä Reilun kaupan yrityskumppaneiden ihmisoikeustyöstä. Lukuisat eri kumppaniyritykset valmistajista aina kaupan ketjuihin asti osallistuivat kampanjaan, mikä näkyi niin kauppojen medioissa kuin myymälöiden hyllyillä. Kumppanit myös tuottivat itse viestintäsisältöjä, kuten tiedotteita, verkkouutisia ja somesisältöjä.

Muita viikkoon osallistuneita sidosryhmiä olivat esimerkiksi Reilun kaupan seurakunnat, Reilu kauppa ry:n jäsenjärjestöt sekä useat Reilun kaupan kaupungit ja kunnat, kuten Kirkkonummi, Jyväskylä, Vantaa ja Utajärvi. Mukana oli myös oppilaitoksia ja ravintoloita sekä Helsingin, Tampereen ja Espoon kaupunkien ruokapalvelut.

Koko vuoden mittaan Reilu kauppa ry:n verkkosivustojen kävijämäärä kasvoi 16 prosenttia ja istunnot 5 prosenttia. Panostimme sisällöissä erityisesti kiinnostavuuteen ja ajankohtaisuuteen, ja kasvua siivittivät myös muun muassa marjapilotti, ihmisoikeuskampanja ja julkaisemamme kattava kahviraportti. Tavoitimme uusia yleisöjä verkkosivujen lisäksi myös sosiaalisen median kanavissamme ja uutiskirjeillämme. Uutiskirjeiden suosio kasvoi, ja esimerkiksi yleisen uutiskirjeen tilaajamäärä nousi 35 prosenttia.

Kuva: Joseffa Nousio

Reilu kauppa jälleen tutkitusti tunnetuin vastuullisuusmerkki

Verianin toteuttama Reilun kaupan asema markkinoilla 2024 -tutkimus tehtiin lokakuun lopussa. Tutkimuksen mukaan Reilun kaupan merkin tunnetuus pysyi vahvana: peräti 90 prosenttia suomalaisista tunnistaa Reilun kaupan merkin. Tulos tekee Reilusta kaupasta Suomen tunnetuimman vastuullisuusmerkin.

Suurin osa suomalaisista (69 prosenttia) kokee Reilun kaupan sertifiointin merkityksen positiiviseksi.

Kuluttajille tärkeimmät kriteerit ovat lapsityövoiman hyväksikäytön ja pakkotyön kieltä, turvalliset ja kunnolliset työolot sekä köyhyyden torjuminen turvaamalla viljelijöiden ja työntekijöiden elämiseen riittävät ansiot. Vaikka taantuma on kurittanut suomalaisten kukkaroa, suomalaista selvä enemmistö eli 63 prosenttia kertoi olevansa valmis maksamaan vähintään viisi prosenttia enemmän tuotteesta, jonka tuotannossa maksetaan elämiseen riittävää palkkaa. Maksuhalukkaiden osuus nousi hieman edellisvuodesta.

Kahvin tulevaisuus yksi tärkeimmistä puheenaiheista

Yksi vuoden keskeisistä viestintä- ja vaikuttamisteemoistamme oli kahvin tulevaisuus. Suomalaiset ovat maailman kovimpia kahvinjuojia, mutta vastuullisemmat valinnat eivät vielä näy kahvikupeissamme. Kahvinkulutuksemme aiheuttaa köyhyyttä, metsäkatoa ja ilmastonmuutosta. Kahvintuotanto on uhattuna sekä ilmastonmuutoksen vaikutusten vuoksi että siksi, etteivät nuoret halua jatkaa vanhempiensa ammattia köyhinä viljelijöinä. Tämän osoitimme julkaisemassamme raportissa, jossa tarkasteltiin suomalaisen kahvinjuonnin vaikutuksia viljelymaiden ihmisiin ja ympäristöön.

Tulevaisuuden kahvinautintojen turvaaminen edellyttää nopeita toimia yrityksiltä, kansalaisilta ja lainsäätäjiltä. Siksi herättelimme Reilun kaupan viikolla syys-lokakuussa keskustelua eri toimijoiden rooleista ja yhteistyömahdollisuuksista kestävämmän kahvintuotannon edistämiseksi. Järjestimme tilaisuuden kansanedustajille, hyödynsimme kumppaneidemme mediaa ja kokosimme yrityksiä, ministeriöitä ja liittoja pyöreän pöydän ääreen. Itä-Afrikan kahvihankkeistamme vastaava **Kelvin Muhia** ja kenialainen viljelijä **Hope Muriuki** toivat keskusteluihin viljelijöiden näkökulman ja kertoivat muun muassa, miten Reilu kauppa edistää nuorten

ja naisten asemaa sekä luonnon monimuotoisuutta ja resilienssiä ilmaston muuttuessa.

Kuva: Josetta Nousjoki

Kelvin Muhia ja Hope Muriuki vierailivat Kaffecentralenissa Helsingissä lokakuussa.

"Vaikka tietyt voimat pyrkivät heikentämään yritysvastuusääntelyä, yritysten velvollisuus tunnistaa ja ehkäistä toiminnastaan aiheutuvia haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia ei poistu. Riskiperustaisen huolellisuusvelvoitteen tuntijoiden joukko on lakiprosessin aikana moninkertaistunut ja vastuullisuuden vieminen yrityskäytäntöihin jatkuu."

Josetta Nousjoki

vastuullisuusjohtaja

Yritysvastuukoulutuksissa ennätysmäärä osallistujia

Yritysvastuutilaisuuksissamme tavoitimme ennätysellisesti lähes 700 yrityspäättäjää. Järjestimme yhdessä FIBSin kanssa neljä webinaaria ja työpajaa toimitusketjuja koskevasta huolellisuusvelvoitteesta, pakko- ja lapsityöriskeistä, elämiseen riittävistä ansioista sekä sertifioinneista ihmisoikeustyön välineenä. Partneruus FIBSin kanssa jatkuu vuosina 2025–2026. Tiivistimme yhteistyötämme myös toimialan tärkeimpien edunvalvontajärjestöjen kanssa järjestämällä Kaupan liiton, Elintarviketeollisuusliiton ja ulkoministeriön kanssa yli sadan osallistujan seminaarin yritysvastuudirektiivin tiimoilta.

Lokakuussa mittasimme vaikuttamistyömme tunnettuutta yhdessä Pelastakaa Lasten ja Eetin kanssa toteuttamallamme kyselyllä. Edellinen kysely toteutettiin kaksi ja puoli vuotta sitten. Vastaajamäärä nousi, ja tulokset yllättivät iloisesti, kun strategiakauden seurantaan asettamamme tavoitteet ylittyivät etuajassa. Vaikuttamistyön

kohderyhmästä 90 prosentin mielestä Reilu kauppa on asiantunteva tai erittäin asiantunteva yritysten ihmisoikeusvastuuteemassa.

Yritysvastuusäätelyllä on keskeinen rooli kahvin ja muiden maataloustuotteiden tulevaisuuden ja viljelijöiden oikeuksien turvaamisessa. Jo vuosia ajamamme yritysvastuudirektiivi astui voimaan heinäkuussa. Se tuo yrityksille huolellisuusvelvoitteen koko toimitusketjuun ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksista. Vaikka direktiivi koskee vain suurimpia yrityksiä, se sisältää Reilun kaupan keskeiset tavoitteet: elämiseen riittävät ansiot, vastuulliset ostokäytännöt sekä tuottajien tukemisen ja vuoropuhelun. Osallistumme myös direktiivin kansalliseen toimeenpanoon TEM:in lakivalmistelussa. Vaikuttamistyö direktiiviin yhdessä järjestöjen ja yritysten kanssa jatkuu, sillä komissio on yllättäen esittänyt sääntelyn "yksinkertaistamista" ja julkaisut heikennyksiä sisältävän omnibus-muutosehdotuksen.

Reilun kaupan kaakao-osuuskuntien edustajat jakoivat kokemuksia ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevan huolellisuusvelvoitteen toteuttamisesta viljelmillä Ghanan Kumasissa järjestetyssä työpajassa.

Kumppani yritysvastuulakien noudattamisessa

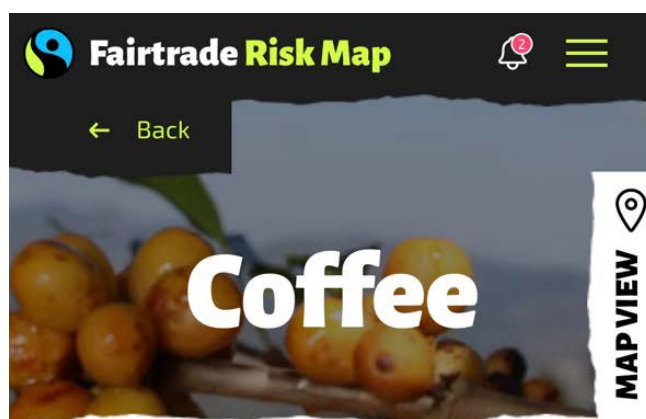
Reilusta kaupasta tuli vuonna 2024 yrityksille entistä vahvempi kumppani EU:n yritysvastuusääntöjen ymmärtämisessä ja noudattamisessa. Keskeisiä askeleita olivat ihmisoikeus- ja ympäristöriskejä vähentävien projektien lisääntyminen, uusien due diligence -kriteereiden lanseeraminen, koulutuksen vahvistaminen ja uudet työkalut.

Työrukkasena uudistusten taustalta löytyy Reilu kauppa ry:n siipien suojissa toimiva kansainvälisen ihmisoikeustyön osaamiskeskus, joka tekee läheistä yhteistyötä Reilun kaupan pääkonttorin ja ympäri maailmaa toimivien Reilun kaupan järjestöjen kanssa.

Reilun kaupan uudet kriteerit edellyttävät due diligence -prosessin luomista sekä plantaaseilta että trader-yrityksiltä, jotka ostavat ja myyvät Reilun kaupan tuotteita toimitusketjussa. YK- ja EU-sääntöjen mukaiset kriteerit vaativat liiketoiminnan ihmisoikeus- ja ympäristöriskien arvioimista, vakavimpien haittojen ehkäisyä, vähentämistä ja korjaamista sekä tuloksellisuuden seuranta ja avointa kommunikointia.

Reilu kauppa tarjoaa myös tukea ja työkaluja yritysten huolellisuusvelvoitetyöhön. Vuonna 2024 julkistimme muun muassa osallistavan verkkokurssin pienille trader-yrityksille, päivitimme due diligence -oppaat plantaaseille ja trader-yrityksille ja lisäsimme Reilun kaupan riskikarttaan tietoa yleisim-

mistä ihmisoikeus- ja ympäristöriskeistä kukkien, sokerin, teen ja urheilupallojen tuotantoketjuissa.

"Reilun kaupan riskikartta on löytänyt kasvavan käyttäjäkunnan sekä markkina- että viljelysalueilla. Kuulemme yrityksiltä usein, että kartta on kätevä työkalu omien riskilöydösten validioimisessa."

Tytti Nahi

kansainvälisen ihmisoikeustyön johtaja

Tiivistä yhteistyötä arvonimi-kumppaneiden kanssa

Reilun kaupan arvonimiä myönnetään kunnille, oppilaitoksille ja seurakunnille, jotka edistävät Reilun kaupan periaatteita. Vuonna 2024 painopisteenä oli erityisesti nuorten tavoittaminen ja aktivointi. Vierailimme useissa kouluissa ja korkeakouluissa, joissa kerroimme Reilusta kaupasta ja herätimme keskustelua vastuullisesta kuluttamisesta.

Tapahtumien ja luentojen kautta tavoitimme satoja nuoria eri puolilla Suomea. Korkeakoulujen Reilu kauppa -aktiivit julkistivat muun muassa kaksi vetoomusta Reilun kaupan banaanien puolesta. Järjestimme vastuullisuusteemaisia seminaareja korkeakouluopiskelijoille, muun muassa Aalto-yliopiston CEMS-opiskelijoille kaksi yritysvastuuteemaista seminaaria.

Jäsenjärjestömme Eetin kanssa toteutimme työpajan Itä-Suomen yliopistolla. Osallistuimme myös muiden

Reilun kaupan arvonimet

8

Reilun kaupan korkeakoulua

140

Reilun kaupan seurakuntaa

5

Reilun kaupan koulua

15

Reilun kaupan kaupunkia

30

jäsenjärjestöä

satoja aktiivisia työpaikkoja ja vapaaehtoisia

jäsenjärjestöjen ja Reilun kaupan kaupunkien tilaisuuksiin ja jatkoimme tiivistä yhteistyötä muiden vastuullisuusmerkkien kanssa edistääksemme vastuullisia julkisia hankintoja.

Vuonna 2024 saimme useita uusia Reilun kaupan seurakuntia sekä yhden uuden arvonimihakemuksen Reilun kaupan korkeakouluksi.

Pakkotyön riskin ehkäisemistä Ghanan kaakaosektorilla

Vuonna 2022 alkanut kehitysyhteistyöohjelmamme koostuu 14 hankkeesta Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Niistä yksi on lastenoikeushanke CIRCLE, joka laajensi lähestymistapaansa ghanalaisissa kaakaonviljely-yhteisöissä pakkotyön riskin ehkäisemiseksi.

Pakkotyön riski kasvaa erityisesti tapauksissa, joissa palkatulla viljelijällä ja maanomistajalla ei ole keskenään kirjallista sopimusta työn sisällöstä ja korvauksesta tai toinen osapuoli ei ymmärrä sopimuksen sisältöä. Tapaukset eivät ole välttämättä ilmiselviä ulkopuoliselle, ja niihin voi liittyä myös syrjintää ja pelkoa valittaa työoloista avoimesti.

Hankkeessa on tuettu kaakao-osuuskuntia ja kotitalouksia ottamaan käyttöön kirjalliset työsopimukset maanomistajien ja palkkaviljelijöiden välillä. Hanke on perustanut kohdeyhteisöihin omat mekanismit työkiistojen hallinnoimiseksi sekä kouluttanut paikallisia yhteisöperustaisia lastensuojelukomiteoita työoikeuksista. Komiteat ovat viime vuonna ratkaisseet jo joitakin työkiistoja sisäisesti sekä raportoineet tapauksia työministeriöön. Samalla hankkeen kaakao-osuuskuntien kapasiteettia on vahvistettu haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten oikeuksien suojelemiseksi osuuskuntatasolla. Tämä tukee tulosten kestävyyttä niin yhteisö- kuin osuuskuntatasollakin.

Kuva: Jösetta Nousjoki

Köyhyyden ja lapsityön vähentämisen lisäksi Reilun kaupan hankkeilla parannetaan luonnon monimuotoisuutta. Nämä ghanalaisnuoret tukevat viljelijöitä kestävämpien menetelmien käytössä.

"Havaintojen ja paikallisten viljelijäyhteisöiden mukaan pakkotyön riski on olemassa Ghanan kaakaosektorilla, vaikka aiheesta ei valitettavasti ole paljoa tutkittua tietoa. CIRCLE-hanke vastaa osaltaan tähän tiedonpuutteeseen, ja tavoitteenamme on vahvistaa pakkotyön vastaisia aktiviteetteja jatkossa."

Jasmin Hämeri

ihmisoikeus- ja kehitysyhteistyön asiantuntija

REILUN KAUPAN KOHOKOHTIA 2024

61

kriteeriä Reilun kaupan luonnomarjojen, kuten mustikoiden, poiminnalle

7 M

Reilun kaupan viikon ihmisoikeuksien ei pitäisi olla kaupan -kampanjan tavoittamat silmäparit

+20 %

puuvillan myyntivolyymit kasvoivat Baltian maissa

48,3 M

Reilun kaupan ruusua myyty Suomessa

5/5

Reilun kaupan verkoston ehdottamista suosituksista sisällytettiin EU:n yritysvastuulakiin

700

yrityspäättäjää osallistui ihmisoikeusvastuukoulutuksiin

14

kehitysyhteistyöhanketta Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa

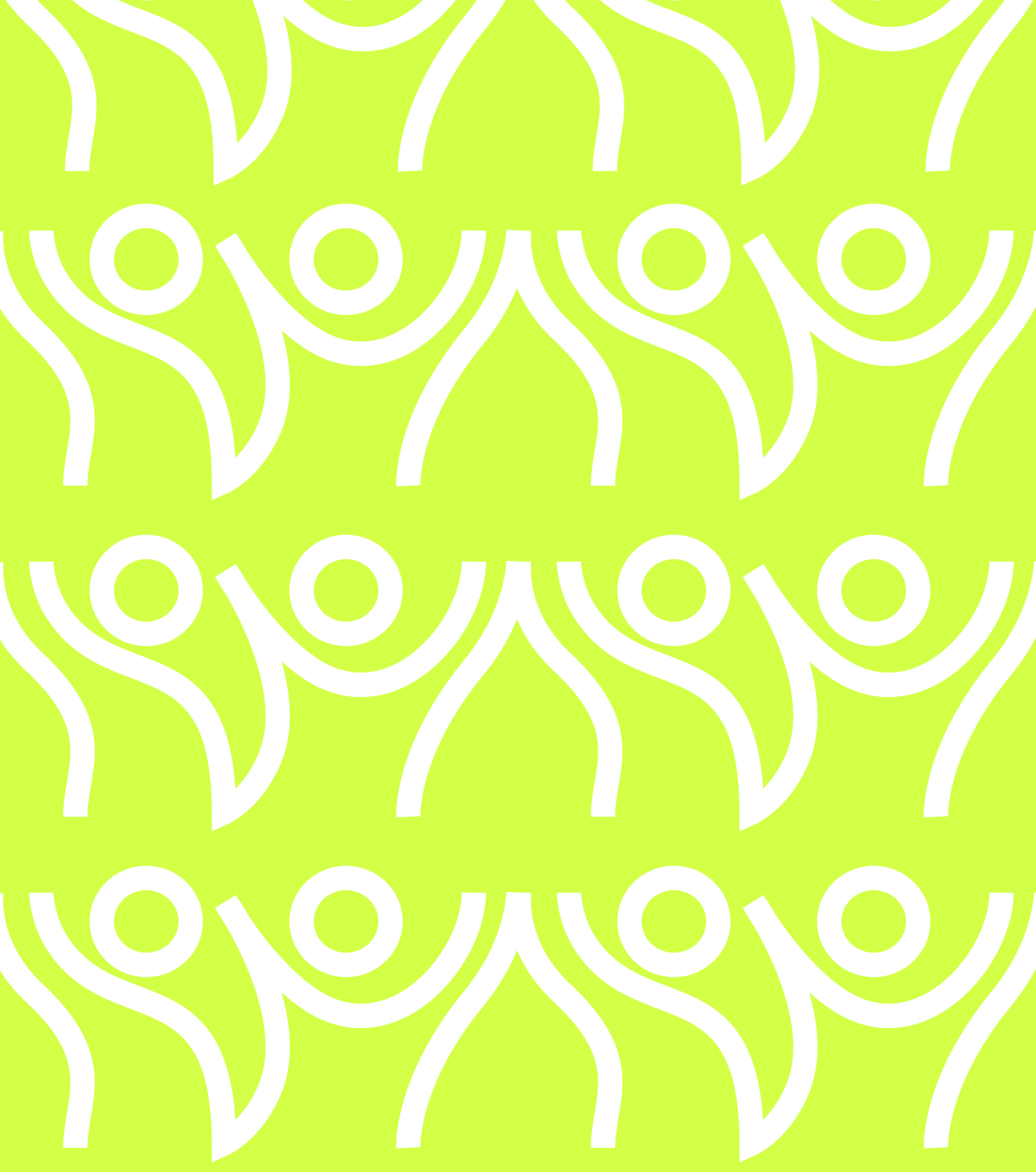
60 000

Kehitysyhteistyöohjelman tavoittamat ihmiset Afrikassa

90 %

suomalaisista tunnistaa Reilun kaupan merkin

reilukauppa.fi
#reilukauppa

 reilukauppa fairtrade-finland reilukauppa

FAIRTRADE
FINLAND